

Adolescent & Young Adult met kanker (AYA)

Zaadbalkanker bij AYA

Zaadbalkanker (of testiscarcinoom) ontstaat meestal in de cellen die het zaad produceren: de kiemcellen. Zo'n tumor wordt ook wel een kiemceltumor, zaadbalkanker of teelbalkanker genoemd. Bij mannen van 15 - 35 jaar is dit de meest voorkomende kanker en is het best te behandelen als het tijdig wordt ontdekt.

Klachten

De meest voorkomende klachten van zaalbalkanker zijn

- Zwelling of vergroting van de zaadbal(len)
- Pijn van de zaadbal
- Dof/zwaar gevoel in de onderbuik, achter of in de balzak
- Vermoeidheid zonder aanwijsbare reden
- Minder zin in seks
- Afvallen zonder oorzaak

Indien u één van bovenstaande symptomen herkent, neem dan contact op met uw huisarts.

Ontstaan

Zaalebalkanker of testiscarcinomen ontstaan in ongeveer 95% van de gevallen in de kiemcellen, de cellen die het zaad produceren. Er zijn drie typen kiemceltumoren:

- Seminomen
- Non-seminomen
- Combinatie van een seminoom en een non-seminoom

Voor een vervolgbehandeling is het belangrijk welk type kiemceltumor u heeft en/of er uitzaaiingen zijn gevonden. Indien er uitzaaiingen zijn geconstateerd wordt u doorverwezen naar de medisch oncoloog. Er wordt een chemobehandeling voorgesteld.

Prognose

Testiscarcinomen zijn in het algemeen goed te behandelen. Hierbij is een snelle behandeling van belang. Is de tumor in een vroegtijdig stadium ontdekt en operatief verwijderd, dan is er een grote kans op genezing.

Behandeling

Om een snelle behandeling te kunnen starten, vinden er onderzoeken plaats.

- Lichamelijke onderzoek
Er wordt een zwelling in de zaadbal gevoeld.
- Bloedonderzoek
Het bloed wordt onderzocht op ‘tumormerkstoffen’. Een verhoogde waarde van deze stoffen kan een aanwijzing zijn voor zaadbalkanker.
- Echo van de ballen
De tumor kan in beeld worden gebracht.
- Röntgenfoto
Beeldvorming van de longen.

Deze onderzoeken worden opgestart door afdeling ‘Urologie’. Meestal vindt direct een spoedoperatie plaats. Indien ook na de operatie blijkt dat er zaadbalkanker is vastgesteld, wordt er een CT-scan gemaakt om vast te stellen of er uitzaaiingen zijn.

Het herstel van de operatie heeft tijd nodig. De eerste dagen mag u niet tillen en in bad. Deze instructies voor thuis krijgt u mee vanuit de afdeling Urologie.

Vanuit de Medische Oncologie worden er afspraken gemaakt om te gaan starten met chemotherapie. Tijdens deze afspraken krijgt u informatie over de behandeling en mogelijke bijwerkingen.

Veelgestelde vragen

Ben ik nog vruchtbaar als een zaadbal is verwijderd?

Het verwijderen van de zaadbal heeft geen gevolgen voor uw vruchtbaarheid. Chemotherapie kan echter wel gevolgen hebben. Daarom wordt er voor start van de behandeling zaad afgenomen en ingevroren. De arts maakt dit bespreekbaar, maar geef zelf ook aan als er een actieve kinderwens is.

Hoe groot is de kans dat ik ook kanker krijg in de andere zaadbal?

Deze kans is ongeveer 5%. Voer regelmatig zelfonderzoek uit.

Krijg ik erectiestoornissen?

In principe heeft de andere zaadbal voldoende capaciteit voor de productie van het mannelijke hormoon testosteron. Tijdens en na chemotherapie kunt u wel een afname in lust ervaren en ook moeite met het krijgen van een erectie. Maak bespreekbaar met de arts als u deze klachten ervaart.

Kan ik een zaadbalprothese krijgen?

Bespreek met de uroloog of dit mogelijk is. Ervaringen wisselen door de kans op infecties en het cosmetisch effect blijkt soms tegen te vallen.

Ondersteuning en informatie

- [Stichting Zaadbalkanker](#)
- [Stichting DUOS](#)
- [Jong & kanker | Kanker.nl](#)